

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, ☎ +359 (0) 2 954 95 93, <http://www.bfsa.bg/>

Инструкция

за извършване на дезинсекция на животновъдни обекти и обработка на животните срещу насекоми, провеждани от фермери, срещу син език, заразен нодуларен дерматит и други векторно преносими болести

Синият език по едрите и дребни преживните животни (bluetongue) и заразният нодуларен дерматит (lumpy skin disease) по едрите преживни са вирусни болести, пренасяни основно от насекоми (куликоиди при синия език и куликоиди, мухи, комари и др. при заразният нодуларен дерматит) и кърлежи (при заразен нодуларен дерматит).

Дезинсекционните мерки срещу насекомите са насочени в няколко направления:

- предпазване на животните от нападенията и ухапванията на тези насекоми;
- унищожаване на преимагиналните-ларвални (яйца, ларви и какавиди) стадии на насекомите;
- намаляване на летящата популация насекоми в природата.

Обработката на животните срещу ухапванията от насекоми в природата трябва да започне от самото начало на активния сезон и летеж на тези насекоми и да приключи с прекратяването на летежа. За условията на нашата страна този период на активен летеж започва в началото на май и приключва в края на октомври – началото на ноември.

Най-удобният метод за намаляване числеността на нападащите на пасището насекоми е обработката на животните с инсектициди, тъй като те са най-сигурната примамка за тях.

Най-достъпен и най-широко използван метод за обработка на животните срещу пасищните насекоми (куликоиди, зли мухи, флеботоми, кръвосмучещи мухи от семейство Мусциде) е опръскването под налягане с различни разтвори на репелентни (отблъскващи) и контактни инсектицидни средства. Опръскването на животните се извършва с помощта на различни типове пръскачки (гръбни лозарски и градински), бояджийски помпи, моторни пръскачки и др.

При по-големи ферми (над 10-20 животни) е препоръчително да се използват механизирани пръскачки. Разходната норма за едно едро животно обикновено е 1-1,5 литра, а за дребно 0,5-1 литър. Животните се опръскват до пълно обливане, и то най-вече на местата с по-нежна кожа (достъпни за насекомите – вимето, млечното огледало, корема). За по-добро напръскване животните се вкарват в прокар, подредени едно след друго. Това дава възможност те да бъдат опръсквани свободно от двете страни. При дребните преживни животни (овце и кози) с много добър успех може да бъде използван и метода на изкъпването в противопаразитни вани, но не трябва да се забравя, че той крие сериозни рискове от замърсяване на околната среда.

Опръскванията се провеждат през определен период от време в зависимост от продължителността на действие на използвания препарат, като интервалът между отделните опръсквания варира от 7-10 до 21-28 дни, т.е. от 1 до 3 пъти месечно.

За обработка на животните срещу нападенията на насекоми може да бъде използвано поливане по линията на гърба със системен инсектицид в дози, указани в листовката за употреба (pour-on метод).

Обръщаме Ви внимание, че успоредно с обработката на животните за повишаване ефективността от борбата срещу насекомите трябва да бъдат обработени и помещенията. Последните се провеждат при задължително отсъствие на животните, като се предпазват наличните хранилки и поилки в помещенията от попадане на работния разтвор в тях. Преди повторното вкарване на животните в помещенията, същите трябва да бъдат проветрени за три четири часа.

В дезинсекционната практика срещу мухите в животновъдните ферми най-ефикасни са също химичните методи основаващи се на използването на различни контактни, чревни и фумигантни инсектициди. В това отношение най-ефективни и икономически изгодни са т.н. избирателни обработки с контактни инсектициди на повърхностите намиращи се на пътя за влитане на мухите в помещенията - касите на вратите, рамките на прозорците, както и повърхностите за почивка и ношуване на мухите – огрявани сутрин рано от слънцето външни стени, огради, тавани на помещения и вертикални греди.

За намаляване числеността на мухите и куликоидите във фермите от много голямо значение е обработката на местата (биотопите) за развитието на тези насекоми. Като биотопи във фермите най-често служат торищата, разливите около млекосъбирателните пунктове и местата за водопой на животните. За обработка на биотопите – местата за развитие на насекомите, има разработени и се използват специални ларвицидни препарати. Същите се прилагат под формата на водни разтвори, по метода на напръскването под налягане с помощта на различна дезинсекционна техника. На обработка подлежат пресните (2-3 дневни) торни маси, където принципно се развиват ларвите на куликоидите. Стандартната доза и разходна норма за повечето използвани за тази цел препарати е от 10-15 литра работен разтвор за декар. В зависимост от остатъчното действие на използваните препарати, интервалът между отделните обработки трябва да бъде максимум 20-25 дни. Обработките на местата за развитие на ларвите на насекомите трябва да започне още с първото затопляне на времето, с оглед обхващане на презимуващата генерация ларви и да продължи до есента при спадане на температурата на въздуха до около 5-6⁰ С. Трябва да се знае също, че новоизлюпените мухи и куликоиди преди да започнат да летят се разхождат около биотопите, където лесно могат да бъдат атакувани. В този смисъл особено ефикасни са обработките не само на самите биотопи, но и повърхността около тях в радиус от 30-40 метра.

За предпазване на животните от ухапвания на насекоми през нощта, е необходимо, след прибирането им от паша, те да бъдат настанени в закрити помещения със замрежени врати и прозорци, възпрепятстващи навлизане на насекомите. Напомняме Ви също, че нощната паша през периода на активния летеж и нападения на куликоидите трябва да се избягва.

Уважаеми фермери,

Обработката на животните трябва да се извършва само с разрешени за употреба в нашата страна инсектицидни препарати при стриктно съблюдаване на изискванията за карентни срокове за мляко и месо.

За избор на желан от Вас препарат, в зависимост от целите на обработката, вида и категорията и предназначението на подлежащите на обработка животни, използвайте издадените през 2014 година от БАБХ "Указания за извършване на инсектицидни обработки при ограничаване и ликвидиране на заболяването син език по преживните".

<http://babh.government.bg/uploads/File/Doc/Health/Blue-tongue/Ukaz~insekticidi.pdf>

Напомняме Ви също, че при работа с инсектицидни средства трябва стриктно да спазвате правилата и предпазните мерки, посочени на листовката за употреба на всеки един от използваните препарати, както и всички предпазни мерки при работа с дезинсекционна техника, използването на лични предпазни средства, мерките за обезвреждане на разливи от инсектициди, на отпадъци и опаковки от използвани препарати, мерките за опазване на околната среда от замърсяване, спазване на изискванията за предотвратяване отравянията на пчели и риби, безопасното транспортиране и съхранение на препаратите, противопожарните мерки и мерките за оказване на първа помощ в случай на поглъщане или вдишване изпаренията от инсектициди.

Допълнителна консултация по темата Вие може да получите от обслужващия фермата Ви ветеринарен лекар или официалния ветеринарен лекар за съответната община, както и на <http://www.bfsa.bg/>.

Последна актуализация: 26.06.2015 г.